

Ægte nordisk Kraft

Taler

Diderich Hegermann

Dato

13 mai 1814

Sted

Eidsvoll

Omstendigheter

Debatt om finanskomiteens innstilling

- 1 Det norske Folk har lydeligen og bestemt erklæret for hele Europa, at
Kongeriget Norge skal være en frie og selvstændig Stat. Det har høitideligen
svoret den Eed: at det vil offre Liv og Blod for Fædrelandets Frihed og
Selvstændighed. Har det norske Folk villet hæve sit Fædreland til denne Rang
5 blant Europas Magter, da har det og derved tilkjendegivet, at det vil anvende alle
de Midler, hvorved denne Rigets Selvstændighed ene kan befæstes.

- Norge er at sammenligne med en beleiret Festning. Hvilken Dom vil den ærede
Forsamling fælde over den Commandant, som selv afskjærer Vandrenderne til
10 Festningen, den første og vigtigste Fornødenhed for hans Existence og
Selvstændighed? - Hvorledes hævde Norges Frihed og Selvstændighed, uden at
vælge de Midler, ved hvilke den executive Magt ene kan udføre Folkets Villie?

- Det er et sørgeligt Onde at forøge Massen af Penge-Repræsentativerne, men for
15 Øieblikket er vel intet andet Middel for Haanden. Enten maa Nationen
ydmygende krybe under fremmed Herredømme, eller med gammel erkjendt
nordisk Kraft hævde sin Frihed. En Mellem-Tilstand kan der ikke tænkes.

- Nationen sætte vedbørligen Grændser for Penge-Repræsentativernes Forøgelse,
20 men den bevilge de udfordrede Pengesummer og paaskynde Udnævnelsen af
den executive Magt, som i Folkets Authoritet kan tale det norske Folks Alvors-
Sprog til det agtværdige Nabofolk: at Freden er begge Nationers største Lykke
og Gode, den de ikke et Øieblik ville betænke sig paa at indgaae. Ingen af disse
2de Nationer har Kraft til at erobre hverandre - i indbyrdes fredeligt Forhold
25 derimod sikkres deres Existence for al udvortes Indflydelse.

Naar en hæderlig Fred er opnaaet; hvilken vi alle saa inderlig ønske og længes

30 efter, da vil Nationen gennem sine Repræsentanter sætte Pengevæsenet faste
Grændser, og da vil det erfares: at Norge har Kraft nok til at bestaae som en
selvstændig Stat og at det ikke er bleven svagere ved Adskillelsen fra Danmark. I
Fred har Norge Overskud - i Krig maa det, som alle andre Nationer, gjøre Gjeld,
der igjen betaales efter Freden.

35 Denne Rigsforsamling har til Formaal at grundfeste Kongeriget Norges
Constitution. Vi ere her ikke sammenkaldede for at decretere Tilintetgjørelsen
af Folkets engang tagne Beslutning. Det blev en Forbrydelse imod Nationen.
Skulde vi lade hvile paa os den skjændselsfulde Bebreidelse, at have besluttet at
Norges ædle Sønner skulle bukke deres Nakke under fremmed Herredømme,
40 fordi vor Naboes Fyrste eengang aandede det Lune, den Lyst og det Indfald at
vilde ubetinget herske over et frit, ædelt og gennem Aarhundreder af hele
Verden agtet trofast Folk?

Hvad have vi at vente? Staaer det ikke i friskt Minde, hvorledes vor Naboes
45 Konge nylig sendte Tropper til Grændserne, og fordrede at Festningerne
ubetinget skulde overleveres ham? - Aander denne National-Foragt - Frihed og
Lykke? - Skulde vi ikke som Umælende have overantvortet os i hans Arme? -
Hvad dømme vi om den os tilbudne Fordeel af Frietagelse for at være Soldat? -
et smigrende Tilbud for den mindre Eftertænksomme - Hva øine vi bag denne
50 Baggrund? - Nationalafkræftelse - Trældom.

O, gamle Norge! Fra min spædeste Barndom af har jeg hørt Dig besynge, Din
Hæder. Det var ægte nordisk Kraft der opflammede hos Dig Følelsen af denne
Værd. Skulde vi ikke længer ligne vore hedenfarne Fædre? - O, gamle Norge! Da
55 falde Bjergene over Dig og bedække Din Fornedrelse. - Norge vorde heller en
Ørk, hvor Bjerguglens vilde Skrig forsøder den Uretfærdiges Vei, end at denne
velsignede Plet paa Guds grønne Jord skulde falde ubetinget i Erobrerens Magt.

60

Kilde

Riksforsamlingens forhandlinger, Kristiania 1914-1918, bd. 1, s. 350-351

Emneoversigt

1814, Debatt, Økonomi

65

URI

70

75

80

85

90

95

100

105